LIETUVOS RESPUBLIKOS
KOVINIŲ GINKLŲ NAUDOJIMO KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOJE STATUTO PATVIRTINIMO
Į S T A T Y M A S

2000 m. balandžio 13 d. Nr. VIII-1621
Vilnius

1 straipsnis. Kovinių ginklų naudojimo krašto apsaugos sistemoje statuto patvirtinimas
Patvirtinti Kovinių ginklų naudojimo krašto apsaugos sistemoje statutą (pridedamas).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
2000 m. balandžio 13 d.
įstatymu Nr. VIII-1621

KOVINIŲ GINKLŲ NAUDOJIMO KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOJE S T A T U T A S

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

PIRMASIS SKIRSNIS
STATUTO PASKIRTIS IR PAGRINDINĖS SĄVOKOS

1 straipsnis. Kovinių ginklų naudojimo krašto apsaugos sistemoje statuto paskirtis

1. Kovinių ginklų naudojimo krašto apsaugos sistemoje statuto (toliau – Statuto) paskirtis – nustatyti:

1) kokie koviniai ginklai ir specialiosios priemonės gali būti naudojami taikos metu krašto apsaugos tarnyboje;

2) kokiems kariams ir civiliams krašto apsaugos sistemos pareigūnams bei tarnautojams gali būti leista naudoti kovinius ginklus ir specialiąsias priemones;

3) kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo tvarką taikos metu atliekant krašto apsaugos tarnybą.

2. Statutas nereglamentuoja:

1) kovinių ginklų naudojimo karo metu įvedus karo padėtį, taip pat kai karinė jėga naudojama valstybės teritoriniam vientisumui ginti;

2) kovinių ginklų naudojimo tarptautinėse operacijose;

3) kovinių ginklų naudojimo mokymo tikslams, vykdant kovinio rengimo programą;

4) kovinių ginklų naudojimo rikiuotėje, saliutuojant imitaciniais (garsiniais) šaudmenimis ceremonijose.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais kovinių ginklų naudojimo tvarką nustato tarptautiniai susitarimai ir kiti teisės aktai.

2 straipsnis. Pagrindinės šio statuto sąvokos

1. **Krašto apsaugos sistemos koviniai ginklai (**toliau – **koviniai ginklai)** – ginklai, kurie naudojami krašto apsaugos sistemos uždaviniams įgyvendinti.

2. **Kovinio ginklo naudojimas** – veiksmų su koviniu ginklu visuma: kovinių ginklų apskaita, saugojimas, priežiūra, parengimas naudoti, išdavimas, laikymas, nešiojimas, įspėjamieji veiksmai ir panaudojimas.

3. **Kovinio ginklo panaudojimas** – veiksmas, kuriuo kovinis ginklas panaudojamas turint tikslą sunaikinti ar kitaip mechaniškai paveikti taikinį.

4. **Specialiosios priemonės** – priemonės, skirtos savigynai, asmenims sulaikyti ir asmenims ar gyvūnams sutramdyti arba neutralizuoti, kai jie kelia ar gali kelti grėsmę sulaikytojui ar aplinkiniams, taip pat skirtos priverstiniam transporto priemonių stabdymui.

5. **Teisėtas įsakymas panaudoti kovinį ginklą ar specialiąsias priemones** – vado (viršininko) ar įgalioto civilio krašto apsaugos sistemos pareigūno įsakymas jam pavaldiems kariams ir civiliams krašto apsaugos sistemos pareigūnams bei tarnautojams šio statuto nustatytais atvejais ir tvarka panaudoti kovinius ginklus ar specialiąsias priemones.

6. **Įgaliotas civilis krašto apsaugos sistemos pareigūnas** – pareigūnas, kuriam krašto apsaugos ministras Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatyta tvarka yra delegavęs dalį savo teisių, pareigų ir atsakomybės organizuoti ir vykdyti kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimą.

7. **Vadas (viršininkas)** – karys ar civilis pareigūnas, turintis teisės aktų suteiktus administracinius įgaliojimus pagal pareigas pavaldiems kariams ir civiliams krašto apsaugos sistemos pareigūnams bei tarnautojams.

ANTRASIS SKIRSNIS
KOVINIAI GINKLAI IR SPECIALIOSIOS PRIEMONĖS

3 straipsnis. Krašto apsaugos sistemos koviniai ginklai

1. Taikos metu krašto apsaugos tarnyboje gali būti naudojami koviniai šaunamieji ir nešaunamieji ginklai.

2. Kokiomis kovinių ginklų rūšimis apginkluoti karinių vienetų karius, nustato kariuomenės vadas.

3. Kokiomis kovinių ginklų rūšimis apginkluoti krašto apsaugos sistemos operatyvinių tarnybų karius, pareigūnus ir civilius tarnautojus, nustato krašto apsaugos ministras.

4 straipsnis. Koviniai šaunamieji ginklai ir šaudmenys

Taikos metu krašto apsaugos sistemoje naudojami tik sertifikuoti koviniai šaunamieji ginklai ir šaudmenys.

5 straipsnis. Koviniai nešaunamieji ginklai

Taikos metu krašto apsaugos sistemoje naudojamas tik kovinis nešaunamasis ginklas – durklas-peilis (durtuvas), kuris yra esančio kariuomenės ginkluotėje šautuvo sudėtinė (nuimama) dalis.

6 straipsnis. Krašto apsaugos sistemos specialiosios priemonės

Krašto apsaugos sistemos specialiosios priemonės yra šios:

1) kovinių imtynių veiksmai;
2) guminės lazdos;
3) antrankiai ir rišimo priemonės;
4) asmens apsaugai skirtos dujos;
5) specialios paskirties dujos;
6) transporto priemonių priverstinio sustabdymo priemonės;
7) tarnybiniai šunys.

TREČIASIS SKIRSNIS
KARIŲ IR CIVILIŲ KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS PAREIGŪNŲ BEI TARNAUTOJŲ TEISĖ NAUDOTI KOVINIUS GINKLUS IR SPECIALIĄSIAS PRIEMONES

7 straipsnis. Karių teisė naudoti kovinius ginklus

1. Teisė naudoti kovinius ginklus suteikiama tik tiems kariams, kurie yra išlaikę kovinių ginklų naudojimo krašto apsaugos sistemoje taisyklių egzaminus.

2. Privalomosios karo tarnybos karių teisė naudoti kovinius ginklus yra nustatoma vadų (viršininkų) įsakymais ir instrukcijomis.

3. Profesinės karo tarnybos kariams teisė naudoti kovinius ginklus suteikiama pagal einamas (atliekamas) pareigas ir neviršijant vadų (viršininkų) įsakymų nustatytų ribų.

8 straipsnis. Operatyvinių tarnybų civilių pareigūnų ir tarnautojų teisė naudoti kovinius ginklus

1. Operatyvinių tarnybų civiliams pareigūnams, atsižvelgiant į einamas (atliekamas) pareigas, suteikiama teisė naudoti kovinius ginklus išlaikius kovinių ginklų naudojimo krašto apsaugos sistemoje taisyklių egzaminus, jeigu šie pareigūnai atitinka Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus.

2. Operatyvinių tarnybų civiliams tarnautojams, kurie išlaiko kovinių ginklų naudojimo krašto apsaugos sistemoje taisyklių egzaminus ir atitinka Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus sveikatos reikalavimus, bet nėra operatyviniai darbuotojai, teisė naudoti kovinius ginklus suteikiama tik tais atvejais, kai jiems pavedama vykdyti operatyvinės veiklos subjekto uždavinius.

9 straipsnis. Kitų krašto apsaugos sistemos civilių pareigūnų ir tarnautojų teisė naudoti kovinius ginklus

1. Krašto apsaugos ministras, atsižvelgdamas į einamų (atliekamų) pareigų specifiką, nustato krašto apsaugos sistemos civilių pareigūnų ir tarnautojų pareigų, kurias einantiems asmenims gali būti suteikiama teisė naudoti kovinius ginklus, sąrašą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims teisė naudoti kovinius ginklus suteikiama tik kai jie yra išlaikę kovinių ginklų naudojimo krašto apsaugos sistemoje taisyklių egzaminus ir atitinka Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus sveikatos reikalavimus.

10 straipsnis. Teisė naudoti specialiąsias priemones

Teisė naudoti specialiąsias priemones suteikiama tik tiems kariams ir krašto apsaugos sistemos operatyvinių tarnybų civiliams pareigūnams bei tarnautojams, kurie yra išlaikę specialiųjų priemonių naudojimo krašto apsaugos sistemoje taisyklių egzaminus.

11 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo krašto apsaugos sistemoje taisyklių egzaminas

Krašto apsaugos ministras arba jo įgaliotas krašto apsaugos sistemos pareigūnas tvirtina kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo krašto apsaugos sistemoje taisyklių egzamino tvarką.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
BENDRA KOVINIŲ GINKLŲ IR SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ NAUDOJIMO TVARKA

12 straipsnis. Bendrieji kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo reikalavimai

1. Kovinius ginklus ir specialiąsias priemones naudoja tik šio statuto I skyriaus trečiajame skirsnyje nurodyti kariai ir civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai.

2. Koviniai ginklai ir specialiosios priemonės naudojamos tik šio statuto nustatyta tvarka griežtai laikantis kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo krašto apsaugos sistemoje taisyklių.

3. Krašto apsaugos ministras arba jo įgaliotas krašto apsaugos sistemos pareigūnas tvirtina kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo krašto apsaugos sistemoje taisykles. Šios taisyklės privalomos visiems kariams ir civiliams krašto apsaugos sistemos pareigūnams bei tarnautojams, kuriems suteikta teisė naudoti kovinius ginklus ir specialiąsias priemones.

4. Kiekvienas karys, civilis krašto apsaugos sistemos pareigūnas ar tarnautojas jam priskirtą kovinį ginklą naudoja griežtai laikydamasis šiam ginklui nustatytų priežiūros taisyklių.

5. Kariai ir civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai, pažeidę šio statuto nustatytą kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo tvarką, atsako pagal įstatymus.

13 straipsnis. Kovinių ginklų ir jų šaudmenų laikymas bei nešiojimas

1. Koviniai ginklai ir jų šaudmenys laikomi specialiai tam skirtose vietose (saugyklose). Saugyklų reikalavimus nustato kovinių ginklų naudojimo krašto apsaugos sistemoje taisyklės.

2. Krašto apsaugos ministras, atsižvelgdamas į einamų (atliekamų) pareigų specifiką, nustato karių ir krašto apsaugos sistemos civilių pareigūnų bei tarnautojų pareigų, kurias einantiems asmenims gali būti suteikiama teisė nuolat laikyti ir nešioti kovinius ginklus, sąrašą. Šiems asmenims išduodamas leidimas nuolat laikyti ir nešioti kovinį ginklą. Kovinių ginklų laikymo ir nešiojimo tvarką nustato kovinių ginklų naudojimo krašto apsaugos sistemoje taisyklės.

14 straipsnis. Kovinių ginklų naudojimo atvejai

1. Kariai ir civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai, taikos metu įgyvendindami krašto apsaugos sistemos uždavinius, kovinius ginklus gali naudoti šiais atvejais:

1) ginkluotam užpuolimui atremti;

2) saugomų objektų ar karinių teritorijų užpuolimui atremti;

3) atremti pasikėsinimui į gyvybę ar sveikatą, taip pat atremti užpuolimui siekiant atimti kovinį ginklą, patikėtą turtą, priemones ir tarnybos dokumentus, kai kyla pavojus užpultojo gyvybei ar sveikatai;

4) kitiems asmenims nuo užpuolimo apginti, kai gresia pavojus jų sveikatai ar gyvybei, taip pat pagrobtiems ar paimtiems įkaitais asmenims išlaisvinti;

5) sulaikant asmenį, įtariamą padarius nusikaltimą, jeigu jis priešinasi pavojingu žmogaus gyvybei ar sveikatai būdu;

6) sulaikant karį, darantį nusikaltimą, jeigu kitaip jo sulaikyti neįmanoma;

7) sulaikant kitus asmenis, užkluptus darant sunkų nusikaltimą, jeigu kitaip jų sulaikyti neįmanoma;

8) sulaikant suimtąjį, bandantį pabėgti ar pabėgusį iš karinio vieneto areštinės arba palydos (konvojaus) metu;

9) masinių riaušių ar grupinių veiksmų, kuriais šiurkščiai pažeidžiama tvarka karinėje teritorijoje, atvejais;

10) prieš gyvūnus, keliančius pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai;

11) prieš transporto priemones, jeigu jų vairuotojai sudaro akivaizdų pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai.

2. Karo policininkai, be šio straipsnio 1 dalyje išvardytų atvejų, kovinį ginklą panaudoja prieš transporto priemonę, jeigu jos vairuotojas nepaklūsta išankstiniam akivaizdžiai išreikštam karo policininko reikalavimui sustoti, o tolesnis šios transporto priemonės vairavimas gali sukelti grėsmę eismo saugumui ar žmonėms.

15 straipsnis. Kovinių ginklų naudojimo tvarka

1. Koviniai ginklai naudojami šio statuto 14 straipsnyje numatytais atvejais tik tada, kai tai yra būtina, ir tokiu būdu, kuris atitinka gresiantį pavojų. Naudojant kovinį ginklą, privaloma stengtis išvengti sunkių pasekmių.

2. Prieš naudojant kovinius ginklus, asmenys, prieš kuriuos jie gali būti panaudoti, jeigu leidžia aplinkybės, turi būti įspėjami balsu, o jei naudojamas kovinis šaunamasis ginklas, – dar ir įspėjamuoju šūviu. Koviniai ginklai prieš asmenis naudojami tik tada, kai šie asmenys yra įspėjami apie galimą kovinių ginklų panaudojimą, bet nepaklūsta įspėjimams.

3. Koviniai ginklai naudojami be įspėjimo esant šioms aplinkybėms:

1) akivaizdaus užpuolimo metu;

2) kai kyla tiesioginis pavojus kitų asmenų gyvybei ar sveikatai;

3) kai įsibraunama į sargybų saugomą, aptvertą ar kitu suprantamu būdu pažymėtą teritoriją, objektą (postą) ar transportą ir kyla tiesioginis pavojus šioje teritorijoje, objekte (poste) ar transporte saugomam ypatingos svarbos valstybės ar kariniam turtui, ginkluotei, sprogmenims ir kitoms pavojingoms medžiagoms.

4. Koviniai šaunamieji ginklai įspėjus balsu, bet be įspėjamojo šūvio naudojami riboto ploto patalpose, vietose ir teritorijose, kuriose laikomos sprogstamosios ir kitos pavojingos medžiagos, taip pat tokiose vietose, kuriose įspėjamojo šūvio metu paleista kulka gali sukelti pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai arba sukelti avarijas ar katastrofas.

5. Kovinius ginklus draudžiama naudoti žmonių susibūrimo vietose, jeigu nuo to gali nukentėti pašaliniai asmenys, taip pat prieš asmenis, turinčius su savimi mažamečių vaikų, prieš moteris ir nepilnamečius, invalidus, turinčius aiškių invalidumo požymių, išskyrus atvejus, kai minėti asmenys užpuola patys arba priešinasi ginklu.

6. Asmeniui, nukentėjusiam nuo kovinio ginklo panaudojimo, turi būti suteikta būtina medicinos pagalba.

7. Apie kovinio ginklo panaudojimo faktą ir pasekmes, panaudojęs kovinį ginklą, karys, civilis krašto apsaugos sistemos pareigūnas ar tarnautojas nedelsdamas praneša tiesioginiam vadui (viršininkui), karo policijai ir prokurorui, o jei kovinis ginklas panaudotas ne karinėje teritorijoje ir ne kariniame transporte, – ir teritoriniam policijos komisariatui.

16 straipsnis. Karių naudojamos specialiosios priemonės, jų panaudojimo atvejai

1. Kariai, išskyrus karo policininkus ir krašto apsaugos sistemos operatyvinių tarnybų karius, naudoja šias specialiąsias priemones:

1) kovinių imtynių veiksmus;

2) gumines lazdas;

3) antrankius ir rišimo priemones;

4) tarnybinius šunis.

2. Guminės lazdos arba kovinių imtynių veiksmai gali būti naudojami:

1) šio statuto 14 straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose numatytais atvejais;

2) sulaikant karį, pažeidusį karių drausmę, jeigu jis neklauso vado (viršininko) reikalavimų ar priešinasi jam.

3. Antrankiai ir rišimo priemonės gali būti naudojami:

1) šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais;

2) lydint sulaikytąjį ar suimtąjį;

3) sulaikant asmenis, karinėje teritorijoje (saugomame objekte) darančius nusikaltimą ar kitą teisės pažeidimą arba mėginančius į karinę teritoriją (saugomą objektą) patekti neteisėtai;

4) kai karys savo pavojingais veiksmais gali padaryti žalos sau ar aplinkiniams.

4. Tarnybiniai šunys gali būti naudojami tik sargyboje ir apsaugoje.

17 straipsnis. Karo policijos naudojamos specialiosios priemonės, jų panaudojimo atvejai

1. Karo policininkai naudoja visas specialiąsias priemones, kurios numatytos šio statuto 6 straipsnyje.

2. Guminė lazda gali būti naudojama šiais atvejais:

1) ginkluotam užpuolimui atremti;

2) atremti pasikėsinimui į karo policininkų gyvybę ar sveikatą, taip pat atremti užpuolimui, kai siekiama atimti iš karo policininkų šaunamąjį ginklą;

3) karo policininko užpuolimui, kai siekiama atimti jam patikėtą turtą, priemones ir tarnybos dokumentus, atremti, jeigu kitaip užpuolimo atremti neįmanoma;

4) kitiems asmenims nuo užpuolimo apginti, kai gresia pavojus jų sveikatai ar gyvybei, taip pat pagrobtiems ar paimtiems įkaitais asmenims išlaisvinti;

5) karo policijos saugomų objektų ar karinių teritorijų užpuolimui atremti;

6) persekioti arba sulaikyti asmenis, užkluptus darant sunkų nusikaltimą, jeigu kitaip jų sulaikyti neįmanoma;

7) persekioti arba sulaikyti įtariamą padarius nusikaltimą asmenį, jeigu šis asmuo, norėdamas išvengti sulaikymo, ketina panaudoti ar panaudoja šaunamąjį ginklą, taip pat kitokius daiktus arba įrankius bei veiksmus, pavojingus žmonių sveikatai ar gyvybei;

8) sulaikant suimtąjį, bandantį pabėgti ar pabėgusį iš karinio vieneto areštinės arba palydos (konvojaus) metu;

9) masinių riaušių ar grupinių veiksmų, kuriais šiukščiai pažeidžiama tvarka karinėje teritorijoje, atvejais;

10) sulaikant asmenį, pažeidžiantį viešąją tvarką ar tvarką karinėje teritorijoje, jeigu jis neklauso karo policininko reikalavimų ar priešinasi jam;

11) prieš gyvūnus, keliančius pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai.

3. Antrankiai ir rišimo priemonės gali būti naudojami:

1) šio straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose numatytais atvejais;

2) sulaikant ir pristatant į karo policiją pavojingą veiką padariusį asmenį, jeigu yra pagrindo manyti, kad jis gali pasipriešinti karo policininkui arba bando išvengti sulaikymo;

3) lydint sulaikytuosius ir suimtuosius;

4) kai asmuo pavojingais veiksmais gali padaryti žalos sau ar aplinkiniams.

4. Asmens apsaugai skirtos dujos gali būti naudojamos šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais.

5. Specialios paskirties dujos gali būti naudojamos:

1) masinių riaušių ar grupinių veiksmų, kuriais pažeidžiama tvarka karinėje teritorijoje, atvejais;

2) sulaikant padariusį pavojingą veiką asmenį bei priverčiant jį palikti patalpas, transporto priemonę.

6. Kovinių imtynių veiksmai gali būti naudojami šiais atvejais:

1) šio straipsnio 2 dalies 1–10 punktuose numatytais atvejais;

2) sulaikant ir pristatant į karo policiją asmenį, padariusį pavojingą veiką, jeigu šis asmuo priešinasi sulaikymui ar kitais veiksmais stengiasi sulaikymo išvengti;

3) kai asmuo piktybiškai nevykdo teisėto karo policininko reikalavimo arba pasipriešina teisėtiems karo policininko veiksmams.

7. Tarnybiniai šunys gali būti naudojami:

1) šio straipsnio 2 dalies 1–10 punktuose numatytais atvejais;

2) sulaikant asmenį, pabėgusį iš sulaikymo vietos ar konvojavimo metu;

3) sulaikant asmenį, padariusį nusikaltimą arba šiurkščiai pažeidžiantį viešąją tvarką ar tvarką karinėje teritorijoje;

4) ginant asmenį, save ar saugomą objektą nuo užpuolimo.

8. Transporto priemonių priverstinio sustabdymo priemonės gali būti naudojamos:

1) prieš karinio transporto priemonę, jeigu jos vairuotojas nepaklūsta išankstiniam akivaizdžiai išreikštam karo policininko reikalavimui sustoti, o tolesnis šios transporto priemonės vairavimas gali sukelti grėsmę eismo saugumui ar žmonėms, taip pat prieš kitas transporto priemones šio straipsnio 2 dalies 6, 7 ir 8 punktuose numatytais atvejais;

2) kai karinio transporto priemonės vairuotojas nepaklūsta karo policininko ar specialaus kelio ženklo reikalavimui sustoti.

18 straipsnis. Operatyvinių tarnybų karių, civilių pareigūnų ir tarnautojų naudojamos specialiosios priemonės, jų panaudojimo atvejai

1. Operatyvinių tarnybų kariai ir civiliai pareigūnai gali naudoti visas specialiąsias priemones, kurios numatytos šio statuto 6 straipsnyje, tokiais pat atvejais kaip ir karo policininkai.

2. Operatyvinių tarnybų civiliai tarnautojai gali naudoti specialiąsias priemones tokiais pat atvejais kaip ir operatyvinių tarnybų kariai bei civiliai pareigūnai, bet tik tada, kai jiems pavedama atlikti pareigas įgyvendinant operatyvinės veiklos subjekto uždavinius.

19 straipsnis. Specialiųjų priemonių naudojimo tvarka

1. Specialiosios priemonės naudojamos tik šiame statute numatytais atvejais tik tada, kai tai yra būtina, ir tokiu būdu, kuris atitinka gresiantį pavojų. Naudojant specialiąsias priemones, privaloma stengtis išvengti sunkių pasekmių.

2. Prieš naudojant specialiąsias priemones, asmenys, prieš kuriuos jos bus panaudotos, jeigu leidžia aplinkybės, turi būti įspėjami.

3. Specialiąsias priemones draudžiama naudoti prieš mažamečius, nėščias moteris ir moteris su mažamečiais vaikais, invalidus, turinčius aiškių invalidumo požymių, išskyrus atvejus, kai užpuola jie patys.

4. Specialiąją priemonę – tarnybinius šunis draudžiama naudoti, kai asmens, prieš kurį juos ketinama panaudoti, nematyti, taip pat žmonių susibūrimo vietose, jeigu nuo to gali nukentėti pašaliniai asmenys.

5. Asmeniui, nukentėjusiam nuo specialiųjų priemonių panaudojimo, turi būti suteikta būtina medicinos pagalba.

6. Apie specialiųjų priemonių panaudojimo faktą ir pasekmes, panaudojęs specialiąsias priemones, karys, civilis krašto apsaugos sistemos pareigūnas ar tarnautojas nedelsdamas praneša tiesioginiam vadui (viršininkui).

20 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo ribos

1. Kiekvienas karys ar civilis krašto apsaugos sistemos pareigūnas bei tarnautojas, kuriems šio statuto nustatyta tvarka leista naudoti kovinius ginklus ir specialiąsias priemones, turi teisę savarankiškai naudoti kovinį ginklą ir specialiąsias priemones esant Baudžiamajame kodekse numatytoms būtinosios ginties, būtinojo reikalingumo sąlygoms ir sulaikant nusikaltimą padariusį asmenį.

2. Karys ar civilis krašto apsaugos sistemos pareigūnas bei tarnautojas veikdamas savarankiškai, vykdydamas teisėtą įsakymą ar eidamas savo pareigas, esant šio statuto numatytiems atvejams, asmeniškai priima sprendimą šio statuto nustatyta tvarka naudoti kovinį ginklą ar specialiąsias priemones ir asmeniškai atsako už pasekmes.

3. Karys, veikdamas karinio vieneto sudėtyje ir vykdydamas bendrą karinio vieneto užduotį, esant šio statuto numatytiems atvejams, kovinį ginklą ir specialiąsias priemones naudoja tik vado (viršininko) teisėtu įsakymu, šiame statute ir įsakyme nustatyta tvarka, neviršydamas Statuto ir įsakymo ribų.

4. Kariams ir civiliams krašto apsaugos sistemos pareigūnams bei tarnautojams kartu vykdant bendrą užduotį, esant šio statuto numatytiems atvejams, koviniai ginklai ir specialiosios priemonės naudojamos bendros užduoties vykdymui vadovaujančio ir už ją atsakingo vado (viršininko) ar įgalioto civilio krašto apsaugos sistemos pareigūno teisėtu įsakymu, šiame statute ir įsakyme nustatyta tvarka, neviršijant Statuto ir įsakymo ribų.

21 straipsnis. Vadų (viršininkų) ir įgaliotų civilių krašto apsaugos sistemos pareigūnų teisės ir pareigos organizuojant kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimą bei juos naudojant

1. Kiekvienas vadas (viršininkas) ar įgaliotas civilis krašto apsaugos sistemos pareigūnas privalo:

1) tiksliai laikytis šio statuto nustatytos kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo tvarkos;

2) organizuoti jam pavaldžių karių ir civilių krašto apsaugos sistemos pareigūnų bei tarnautojų parengimą naudoti kovinius ginklus ir specialiąsias priemones, taip pat užtikrinti, kad pastarieji tiksliai laikytųsi šio statuto nustatytos kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo tvarkos;

3) organizuoti ir užtikrinti kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių apsaugos, apskaitos, išdavimo, laikymo ir nešiojimo tvarką;

4) organizuoti ir užtikrinti kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių techninę priežiūrą;

5) gavęs pranešimą apie kovinių ginklų ar specialiųjų priemonių panaudojimo atvejį, patikrinti, ar koviniai ginklai ir specialiosios priemonės panaudotos teisėtai. Kilus įtarimui, kad buvo pažeisti šio statuto reikalavimai, skirti tarnybinį patikrinimą, kuris atliekamas Kariuomenės drausmės statuto nustatyta drausmės pažeidimų tyrimo tvarka.

2. Vadas (viršininkas) ar įgaliotas civilis krašto apsaugos sistemos pareigūnas turi teisę:

1) duoti įsakymą panaudoti kovinį ginklą ar specialiąsias priemones;

2) tikrinti, kaip jam pavaldūs kariai ir civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai pasirengę naudoti kovinius ginklus ir specialiąsias priemones, o nustačius, kad jų parengimas neatitinka šio statuto nustatytos kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo tvarkos reikalavimų, nušalinti šiuos asmenis nuo pareigų ir atimti teisę naudoti kovinius ginklus ir specialiąsias priemones;

3) skirti papildomą parengimą sau pavaldiems kariams ir civiliams krašto apsaugos sistemos pareigūnams bei tarnautojams, kurių pasirengimas neatitinka šio statuto nustatytų kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo tvarkos reikalavimų;

4) tikrinti kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių apsaugos, apskaitos, išdavimo, laikymo ir nešiojimo tvarką;

5) teisės aktų nustatyta tvarka skirti drausmines nuobaudas už kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo tvarkos pažeidimus sau pavaldiems kariams ir civiliams krašto apsaugos sistemos pareigūnams bei tarnautojams.

II SKYRIUS
KOVINIŲ GINKLŲ IR SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ NAUDOJIMO YPATYBĖS

PIRMASIS SKIRSNIS
KOVINIŲ GINKLŲ IR SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ NAUDOJIMAS DIENOS TARNYBOJE, SARGYBOJE IR APSAUGOJE

22 straipsnis. Bendrieji kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo dienos tarnyboje, sargyboje ir apsaugoje reikalavimai

1. Karinio vieneto vidaus tvarkai užtikrinti ir kariniam turtui ar karinio vieneto teritorijai saugoti vado (viršininko) įsakymu skiriama dienos tarnyba ir sargyba. Karinėms teritorijoms, objektams, gabenamam turtui ir svarbiems asmenims saugoti ar lydėti vado (viršininko) ar įgalioto civilio krašto apsaugos sistemos pareigūno įsakymu gali būti skiriama apsauga. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimą dienos tarnyboje, sargyboje ir apsaugoje nustato šis statutas. Dienos tarnybos, sargybos ir apsaugos organizavimą ir atlikimo tvarką nustato kiti kariuomenės statutai ir taisyklės.

2. Dienos tarnybos, sargybos ir apsaugos apginklavimą koviniais ginklais, šaudmenimis ir specialiosiomis priemonėmis nustato vadas (viršininkas) įsakyme dėl dienos tarnybos, sargybos ar apsaugos organizavimo.

23 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimas dienos tarnyboje

1. Vadas (viršininkas) įsakyme dėl dienos tarnybos organizavimo nurodo, į kokias dienos tarnybos pareigas skiriami kariai ir jų apginklavimą koviniais šaunamaisiais ginklais, šaudmenimis bei nešaunamaisiais ginklais.

2. Kokiu koviniu ginklu ir kokiu kiekiu šaudmenų apginkluoti dienos tarnybos karius, nustato vadas (viršininkas), atsižvelgdamas į kovinės parengties pakopą, paros laiką ir dienos tarnybos pareigų svarbą.

3. Dienos tarnybos kariai kovinius ginklus naudoja šio statuto I skyriaus ketvirtajame skirsnyje numatyta bendra tvarka.

4. Dienos tarnybos kariai kovinius nešaunamuosius ginklus naudoja tik tada, kai nėra galimybės panaudoti kovinį šaunamąjį ginklą.

5. Specialiosios priemonės dienos tarnybos kariams gali būti išduotos ir naudojamos tik vado (viršininko), vadovaujančio dienos tarnybai, įsakymu, kai kyla būtinumas karių drausmei užtikrinti.

24 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimas sargyboje

1. Vadas (viršininkas) įsakyme dėl sargybos organizavimo nurodo, į kokias sargybos pareigas skiriami kariai ir jų apginklavimą koviniais šaunamaisiais ginklais, šaudmenimis ir nešaunamaisiais ginklais.

2. Sargyba apginkluojama šiais koviniais ginklais:

1) sargybos viršininkas – pistoletu (revolveriu);

2) kiti sargybos kariai – šautuvu ir durklu-peiliu (durtuvu).

3. Sargybos kariai kovinius ginklus naudoja šio statuto I skyriaus ketvirtame skirsnyje numatyta bendra tvarka, laikydamiesi šių taisyklių:

1) sargybinis savarankiškai nusprendžia, kada ir kokį ginklą panaudoti;

2) visai sargybai įsako sargybos viršininkas;

3) atskirai sargybinių pamainai įsako tos pamainos sargybos išvedžiotojas;

4) patruliui įsako patrulio viršininkas;

5) palydovams įsako vyresnysis.

4. Prieš naudojant kovinius ginklus, asmenys, prieš kuriuos jie bus panaudojami, jeigu leidžia aplinkybės, turi būti įspėjami balsu, o jei panaudojamas kovinis šaunamasis ginklas, – dar ir įspėjamuoju šūviu.

5. Sargybiniai, prieš naudodami kovinius ginklus, įspėja įspėjamosiomis komandomis. Įspėjamųjų komandų paskirtis yra sustabdyti saugomų teritorijų, objektų (postų) ribų pažeidėjus, išvengiant kovinių ginklų panaudojimo prieš asmenis. Sargybiniai įspėjamąsias komandas privalo duoti garsiai ir aiškiai.

6. Kai sargyba vykdoma saugomą teritoriją, objektus (postus) kontroliuojant techninėmis priemonėmis, jomis aptikus saugomos teritorijos, objekto (posto) ribų pažeidėją, sargybos kovinė grupė atvyksta į pažeidimo vietą. Kovinius ginklus panaudoti įsako sargybos kovinės grupės vyresnysis.

7. Koviniai šaunamieji ginklai sargyboje įspėjus balsu, bet be įspėjamojo šūvio naudojami esant šioms aplinkybėms:

1) riboto ploto patalpose, vietose ir teritorijose, kuriose laikomos sprogstamosios ir kitos pavojingos medžiagos, taip pat tokiose vietose, kuriose įspėjamojo šūvio metu paleista kulka gali sukelti pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai arba sukelti avarijas ar katastrofas.

2) kai asmuo, nesantis sargybos išvedžiotoju ar sargybos viršininku, juo pasivadina;

3) kai asmenys, nesantys sargybos kariais ir einantys paskui sargybos išvedžiotoją, nevykdo sargybinio reikalavimo sustoti.

8. Koviniai ginklai sargyboje naudojami be įspėjimo esant šioms aplinkybėms:

1) akivaizdaus užpuolimo metu;

2) kai kyla tiesioginis pavojus kitų asmenų gyvybei ar sveikatai;

3) kai įsibraunama į sargybų saugomą, aptvertą ar kitu suprantamu būdu pažymėtą teritoriją, objektą (postą) ar transportą ir kyla tiesioginis pavojus šioje teritorijoje, objekte (poste) ar transporte saugomam ypatingos svarbos valstybės ar kariniam turtui, ginkluotei, sprogmenims ir kitoms pavojingoms medžiagoms.

9. Sargybinis išjungia šautuvo saugiklį ir įleidžia šovinį į lizdą (paskutinis ginklo parengimo šaudyti etapas) po įspėjamosios komandos, išskyrus atvejus, jei kovinis šaunamasis ginklas naudojamas esant šio straipsnio 8 dalyje nurodytoms aplinkybėms, kai ginklas parengiamas šaudyti nedelsiant.

10. Koviniai nešaunamieji ginklai – durklai-peiliai (durtuvai) naudojami tik tada, kai nėra galimybės panaudoti kovinį šaunamąjį ginklą.

11. Specialiosios priemonės, išskyrus tarnybinius šunis, sargybos kariams gali būti išduotos ir naudojamos tik vado (viršininko), vadovaujančio sargybai, įsakymu, kai kyla būtinumas karių drausmei užtikrinti.

12. Kai sargybai pasitelkiama specialioji priemonė – tarnybiniai šunys, juos naudoja tik specialiai paruošti kariai. Tarnybinius šunis draudžiama naudoti, kai asmens, prieš kurį juos ketinama panaudoti, nematyti, taip pat žmonių susibūrimo vietose, jeigu nuo to gali nukentėti pašaliniai asmenys.

25 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimas apsaugoje

1. Karinėms teritorijoms, objektams, gabenamam turtui ir svarbiems asmenims saugoti ar lydėti vado (viršininko) ar įgalioto civilio krašto apsaugos sistemos pareigūno įsakymu gali būti skiriama apsauga.

2. Apsaugą gali atlikti ne tik kariai, bet ir civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai.

3. Vadas (viršininkas) ar įgaliotas krašto apsaugos sistemos pareigūnas įsakyme dėl apsaugos organizavimo nurodo, į kokias apsaugos pareigas skiriami kariai ir civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai, taip pat nurodo jų apginklavimą koviniais ginklais, šaudmenimis ir specialiosiomis priemonėmis.

4. Kokiais koviniais ginklais ir kiek šaudmenų, kokiomis specialiosiomis priemonėmis apginkluoti apsaugos karius ir civilius krašto apsaugos sistemos pareigūnus bei tarnautojus, nustato vadas (viršininkas) ar įgaliotas civilis krašto apsaugos sistemos pareigūnas, atsižvelgdamas į apsaugos užduotį, kovinės parengties pakopą, paros laiką ir apsaugos objektų svarbą. Apsaugoje gali būti naudojamos šio statuto 6 straipsnyje, išskyrus 5 punktą (specialios paskirties dujos), nurodytos specialiosios priemonės šio statuto I skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka.

5. Apsaugoje koviniai ginklai naudojami šio statuto I skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka, laikantis šių taisyklių:

1) apsaugą atliekantis asmuo savarankiškai nusprendžia, kada ir kokį ginklą panaudoti;

2) visai apsaugai įsako apsaugos viršininkas;

3) atskirai apsaugos pamainai (apsaugos postui) įsako tos pamainos (posto) viršininkas (vyresnysis);

4) patruliui įsako patrulio viršininkas;

5) palydovams įsako vyresnysis.

6. Apsauga pagal užduotis skirstoma taip:

1) karinių teritorijų ir objektų apsauga;

2) gabenamo turto apsauga;

3) svarbių asmenų apsauga;

4) suimtųjų ar sulaikytųjų lydėjimas (konvojavimas).

7. Atliekant karinių teritorijų ir objektų apsaugą, taip pat gabenamo turto apsaugą ir lydint suimtuosius ar sulaikytuosius (konvojuojant), kai yra suprantamu būdu pažymėti judėjimo apribojimo ženklai, koviniai ginklai naudojami tokia pat tvarka kaip ir sargyboje.

8. Kur nėra judėjimo apribojimo ženklų, gabenamo turto apsaugą atliekantys kariai ar civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai sustabdo artėjančius prie objekto pašalinius asmenis įspėjamosiomis komandomis ir įspėjamaisiais šūviais. Jeigu pašaliniai asmenys nevykdo apsaugos reikalavimų, apsaugą atliekantys kariai ar civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai po įspėjamųjų komandų ir įspėjamųjų šūvių šauna į juos.

9. Koviniai šaunamieji ginklai gabenamo turto apsaugoje įspėjus balsu, bet be įspėjamojo šūvio naudojami esant šioms aplinkybėms:

1) riboto ploto patalpose, vietose ir teritorijose, kuriose laikomos sprogstamosios ir kitos pavojingos medžiagos, taip pat tokiose vietose, kuriose įspėjamojo šūvio metu paleista kulka gali sukelti pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai arba sukelti avarijas ar katastrofas;

2) kai asmuo, nesantis apsaugos išvedžiotoju ar apsaugos viršininku, juo pasivadina;

3) kai asmenys, nepriklausantys apsaugai ir einantys paskui apsaugos išvedžiotoją, nevykdo atliekančiojo apsaugą reikalavimo sustoti.

10. Koviniai ginklai gabenamo turto apsaugoje naudojami be įspėjimo esant šioms aplinkybėms:

1) akivaizdaus užpuolimo metu;

2) kai kyla tiesioginis pavojus kitų asmenų gyvybei ar sveikatai;

3) kai įsibraunama į transportą ir kyla tiesioginis pavojus transporte saugomam ypatingos svarbos valstybės ar kariniam turtui, ginkluotei, sprogmenims ir kitoms pavojingoms medžiagoms.

11. Koviniai ginklai ir specialiosios priemonės saugant svarbius asmenis naudojami šio statuto I skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka ir laikantis krašto apsaugos ministro arba jo įgalioto pareigūno patvirtintų svarbių asmenų apsaugos krašto apsaugos sistemoje taisyklių.

12. Lydint suimtuosius ir sulaikytuosius (konvojuojant), kai lydimų suimtųjų ar sulaikytųjų elgesys kelia įtarimą, jų palydai įsakymu skiriama ginkluota apsauga.

13. Kai konvojuojamasis, atliekant konvojavimą, nepaklūsta apsaugos reikalavimams ir bando pabėgti arba pulti, apsaugą atliekantys kariai ar civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai stabdo konvojuojamąjį asmenį įspėjamosiomis komandomis ir įspėjamaisiais šūviais. Jei pastarasis neįvykdo apsaugos reikalavimų, apsaugą atliekantys kariai ar civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai po įspėjamųjų komandų šauna į jį.

14. Kur nėra judėjimo apribojimo ženklų, konvojavimą atliekantys kariai ar civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai sustabdo artėjančius prie konvojuojamųjų pašalinius

asmenis įspėjamosiomis komandomis ir įspėjamaisiais šūviais. Jeigu pašaliniai asmenys nevykdo apsaugos reikalavimų, konvojavimą atliekantys kariai ar civiliai krašto apsaugos sistemos pareigūnai bei tarnautojai po įspėjamųjų komandų šauna į juos.

15. Atliekant konvojavimą, koviniai ginklai, įspėjus balsu, bet be įspėjamojo šūvio naudojami riboto ploto patalpose, vietose ir teritorijose, kuriose laikomos sprogstamosios ir kitos pavojingos medžiagos, taip pat tokiose vietose, kuriose įspėjamojo šūvio metu paleista kulka gali sukelti pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai arba sukelti avarijas ar katastrofas.

16. Koviniai ginklai konvojuojant naudojami be įspėjimo esant šioms aplinkybėms:

1) akivaizdaus užpuolimo metu;

2) kai kyla tiesioginis pavojus kitų asmenų gyvybei ar sveikatai.

17. Koviniai nešaunamieji ginklai – durklai-peiliai (durtuvai) apsaugoje naudojami tik tada, kai nėra galimybės panaudoti kovinį šaunamąjį ginklą.

ANTRASIS SKIRSNIS
KOVINIŲ GINKLŲ BEI SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ NAUDOJIMAS KARIŲ DRAUSMEI UŽTIKRINTI

26 straipsnis. Bendrieji kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo karių drausmei užtikrinti reikalavimai

1. Vadai (viršininkai) naudoja arba įsako panaudoti kovinius ginklus bei specialiąsias priemones ne tik prieš karius, bet ir prieš kitus asmenis, kurie aktyviais veiksmais trukdo užtikrinti karių drausmę.

2. Prieš karius ir kitus asmenis vadai (viršininkai) naudoja arba įsako panaudoti kovinius šaunamuosius ir nešaunamuosius ginklus bei specialiąsias priemones tik tada, kai nėra galimybės pasitelkti karo policijos, kai kiti galimi būdai ir priemonės yra panaudotos arba kai dėl laiko stygiaus ar situacijos jų panaudoti neįmanoma.

27 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimas karių drausmei užtikrinti vado (viršininko) įsakymu

1. Kai nėra galimybės pasitelkti karo policijos, vadas (viršininkas) naudoja arba įsako jam pavaldiems kariams panaudoti kovinius ginklus ir specialiąsias priemones karių drausmei užtikrinti šio statuto I skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka Kariuomenės drausmės statuto nustatytomis sąlygomis.

2. Kai vadas (viršininkas), veikdamas vienas, neturi galimybių užtikrinti karių drausmę, jis įsakymu pasitelkia sau pavaldų karinio vieneto padalinį arba sudaro specialią komandą, arba pasitelkia atskirus karius, atsižvelgdamas į drausmės pažeidimų pavojingumą (sunkumą).

3. Kokius kovinius ginklus bei specialiąsias priemones, kokiu būdu ir kokiais atvejais panaudoti, kiekvienu konkrečiu atveju vadas (viršininkas) nustato įsakymu.

28 straipsnis. Karo policijos kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimas karių drausmei užtikrinti

1. Kilus būtinumui užtikrinti karių drausmę naudojant kovinius ginklus ir specialiąsias priemones, vadas (viršininkas) pasitelkia karo policiją.

2. Pasitelkus karo policiją, kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo tvarką nustato vadovaujantis karo policijos karininkas šio statuto I skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka Karo policijos įstatymo ir Kariuomenės drausmės statuto nustatytomis sąlygomis.

TREČIASIS SKIRSNIS
KOVINIŲ GINKLŲ NAUDOJIMO SĄLYGOS TEIKIANT PAGALBĄ CIVILINEI ADMINISTRACIJAI

29 straipsnis. Bendrieji kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo reikalavimai teikiant pagalbą civilinei administracijai

1. Kariuomenė į pagalbą civilinei administracijai gali būti pasiųsta tik įstatymų nustatyta tvarka Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatytais atvejais.

2. Teikdama pagalbą civilinei administracijai, karinę jėgą kariuomenė naudoja minimaliai. Koviniai ginklai ir specialiosios priemonės naudojamos šio statuto nustatyta tvarka.

30 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo atvejai teikiant pagalbą civilinei administracijai

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatyta tvarka kariuomenė, teikdama pagalbą civilinei administracijai, kovinius ginklus naudoja šiais atvejais:

1) kai kariuomenė pasiųsta į pagalbą pasienio policijai, prireikus sustiprinti valstybės sienos apsaugą;

2) nepaprastosios padėties atveju, kai kariuomenė pasiųsta padėti policijai užkirsti kelią antikonstituciniams smurtiniams veiksmams ar juos sustabdyti;

3) netikėtu ir neatidėliotinu atveju, kai nusikaltėliai sukelia realų pavojų žmonių gyvybei ar nuosavybei ir reikia padėti policijai vykdyti skubias nusikaltėlių sulaikymo operacijas;

4) netikėtu ir neatidėliotinu atveju, kai gresia pavojus žmonių gyvybei ar nuosavybei ir reikia padėti civilinei administracijai apsaugoti žmonių gyvybę ar nuosavybę;

5) esant ypatingoms aplinkybėms, prireikus tam tikram laikui vykdyti teritorijų kontrolę ar sustiprinti valstybinių objektų apsaugą.

31 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo sąlygos, kai kariuomenė pasiųsta į pagalbą pasienio policijai, prireikus sustiprinti valstybės sienos apsaugą

1. Kai kariuomenė pasiunčiama į pagalbą pasienio policijai, prireikus sustiprinti valstybės sienos apsaugą, išskyrus atvejus, kai karinė jėga naudojama valstybės teritoriniam vientisumui ginti, kariuomenės apginklavimą koviniais ginklais, šaudmenimis ir specialiosiomis priemonėmis įsakymu nustato kariuomenės vadas.

2. Valstybės sienos apsaugos operacijoms vadovauja įgaliotas Pasienio policijos departamento pareigūnas, kuris įsakymus kariniams vienetams perduoda per jų vadus (viršininkus).

3. Karinio vieneto vadas (viršininkas), gavęs valstybės sienos apsaugos operacijai vadovaujančio pareigūno įsakymą, kovinius ginklus ir specialiąsias priemones sau pavaldiems kariams įsako panaudoti laikydamasis įsakymo dėl valstybės sienos apsaugos operacijos, vadovaudamasis šio statuto I skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka.

32 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo sąlygos nepaprastosios padėties atveju, kai kariuomenė pasiųsta padėti policijai užkirsti kelią antikonstituciniams smurtiniams veiksmams ar juos sustabdyti

1. Kai nepaprastosios padėties atveju kariuomenė pasiunčiama padėti policijai užkirsti kelią antikonstituciniams smurtiniams veiksmams ar juos sustabdyti, kariuomenės apginklavimą koviniais ginklais, šaudmenimis ir specialiosiomis priemonėmis įsakymu nustato kariuomenės vadas.

2. Antikonstitucinių smurtinių veiksmų užkardymo ir sustabdymo operacijoms vadovauja įgaliotas Policijos departamento pareigūnas. Jis įsakymus kariniams vienetams perduoda per jų vadus (viršininkus).

3. Karinio vieneto vadas (viršininkas), gavęs operacijai vadovaujančio pareigūno įsakymą, kovinius ginklus ir specialiąsias priemones sau pavaldiems kariams įsako panaudoti laikydamasis įsakymo dėl operacijos, vadovaudamasis šio statuto I skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka.

33 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo sąlygos netikėtais ir neatidėliotinais atvejais, kai nusikaltėliai sukelia realų pavojų žmonių

gyvybei ar nuosavybei ir reikia padėti policijai vykdyti skubias nusikaltėlių sulaikymo operacijas

1. Netikėtais ir neatidėliotinais atvejais, kai nusikaltėliai sukelia realų pavojų žmonių gyvybei ar nuosavybei ir reikia padėti policijai vykdyti skubias nusikaltėlių sulaikymo operacijas, siunčiamo į pagalbą karinio vieneto apginklavimą koviniais ginklais, šaudmenimis ir specialiosiomis priemonėmis įsakymu nustato vadas (viršininkas), kurio operacinio vadovavimo grandinėje yra siunčiamasis karinis vienetas.

2. Nusikaltėlių sulaikymo operacijoms vadovauja įgaliotas Policijos departamento pareigūnas. Šis pareigūnas įsakymus kariniams vienetams perduoda per jų vadus (viršininkus).

3. Karinio vieneto vadas (viršininkas), gavęs operacijai vadovaujančio pareigūno įsakymą, kovinius ginklus ir specialiąsias priemones sau pavaldiems kariams įsako panaudoti laikydamasis įsakymo dėl operacijos, vadovaudamasis šio statuto I skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka.

34 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo sąlygos netikėtu ir neatidėliotinu atveju, kai gresia pavojus žmonių gyvybei ar nuosavybei ir reikia padėti civilinei administracijai apsaugoti žmonių gyvybę ar nuosavybę

1. Netikėtu ir neatidėliotinu atveju, kai gresia pavojus žmonių gyvybei ar nuosavybei ir reikia padėti civilinei administracijai apsaugoti žmonių gyvybę ar nuosavybę, siunčiamo į pagalbą karinio vieneto apginklavimą koviniais ginklais, šaudmenimis ir specialiosiomis priemonėmis įsakymu nustato vadas (viršininkas), kurio operacinio vadovavimo grandinėje yra siunčiamasis karinis vienetas.

2. Prašymą pateikęs civilinės administracijos pareigūnas karinių vienetų vadams (viršininkams) nustato tiksliai apibrėžtas būtinos pagalbos ribas, kada karinių vienetų vadai (viršininkai), vadovaudamiesi šio statuto I skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka, sau pavaldiems kariams įsako panaudoti kovinius ginklus ir specialiąsias priemones.

35 straipsnis. Kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo sąlygos esant ypatingoms aplinkybėms, prireikus tam tikrą laiką vykdyti teritorijų kontrolę ar sustiprinti valstybinių objektų apsaugą

1. Esant ypatingoms aplinkybėms, prireikus tam tikrą laiką vykdyti teritorijų kontrolę ar sustiprinti valstybinių objektų apsaugą, siunčiamo į pagalbą karinio vieneto apginklavimą koviniais ginklais, šaudmenimis ir specialiosiomis priemonėmis įsakymu nustato vadas (viršininkas), kurio operacinio vadovavimo grandinėje yra siunčiamasis karinis vienetas.

2. Teritorijų kontrolės ir valstybinių objektų apsaugos operacijoms vadovaujantis pareigūnas karinių vienetų vadams (viršininkams) nustato tiksliai apibrėžtas reikalingų kontroliuoti teritorijų ir būtinų saugoti objektų ribas.

3. Karinių vienetų vadai (viršininkai) nustato teritorijų kontrolės ir objektų apsaugos tvarką ir įsakyme dėl teritorijų kontrolės ir objektų apsaugos organizavimo, vadovaudamiesi šio statuto I skyriaus ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka, nustato kovinių ginklų ir specialiųjų priemonių naudojimo tvarką.